

Nagykamarás Község Önkormányzata

Gazdasági programja

2025-2029

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ban meghatározottak alapján kerül sor.

A gazdasági program a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szólhat. A gazdasági program elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembe vétele mellett fejlődjön is.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok figyelembevételével – a megyei térségi koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

A képviselő-testület a jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtésére.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre keletkező források (pl. állami támogatás, helyi bevételek) megléte, hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és kiaknázására,
- az önkormányzat sajátosságaira támaszkodva új lehetőségek keresésére,
- a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

Az önkormányzat feladatellátásához biztosított költségvetési források nagyságrendje csak az éves költségvetés keretében pontosítható. A ciklusra vonatkozóan a megoldásra váró feladatok ütemezése csak ennek ismerete függvényében értelmezhető.

A programban szereplő feladatok, fejlesztési elképzelések megvalósításához az uniós források szükségesek.

A program összeállításának elsődleges szempontja az önkormányzat biztonságos működtetése, melyet Nagykamarás község Önkormányzat képviselő-testülete az elmúlt évek fejlesztési eredményeire építve azon stratégiai célokat fogalmazza meg, amely a jövő iránti felelősség tudatában alapvető fontossággal bírnak, és a település fejlesztését szolgálják. A lehetséges fejlesztési irányok közül prioritást élveznek azok, melyek a település fenntartható fejlődését segítik elő.

I. Gazdasági helyzetet befolyásoló tényezők

Gazdasági helyzetet befolyásoló tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági program meghatározásánál elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele.

A kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

Fontos cél, hogy településünk gazdasági programja igazodjék a Nemzeti Fejlesztési Terv céljaihoz. Építsen azokra a stratégiai célokra, melyek az operatívprogramok (ágazati vagy regionális) megjelenésekor támogatott célok, megfelelő projektötletek lehetnek.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai:

- területi operatív programok
- az üzleti- és kereskedelmi szolgáltatás,
- az idegenforgalom és falusi turizmus.

A modern, szolgáltató közigazgatás reformja keretében a Kormány:

- bővítette a kormányhivatalok, a kormányablakok tevékenységét, ellátandó feladatait,

- kialakította a járásokat, majd bővítette a feladatkörét, hatáskörét,
- szűkítette a jegyzői feladat és hatáskört,
- átalakította a szociális rendszert,
- a normatív támogatási rendszert feladatfinanszírozással egészítette ki,
- rendelkezett a közös hivatalok létrehozásáról, a 2000 fő alatti települések önálló hivatalait megszüntette,
- az általános iskolai nevelést, oktatást állami feladattá tette,
- átalakította az önkormányzat helyi adók rendszerét, biztosítja a helyi adók bevezetésének lehetőségét.
- fokozatosan bevezeti az elektronikus ügyintézés

Az Önkormányzat 2025-2029. évi költségvetési bevételeit és kiadásait befolyásoló, meghatározó tényezők a következőkben foglalható össze:

- A gazdálkodás alapja a mindenkor elfogadott éves költségvetés.
- A 2025-2029. évi önkormányzati forrásszabályozásban előreláthatólag továbbra is a feladattípusú állami támogatások jelentik a meghatározó bevételi forrást.
- Mindezekkel összhangban a saját bevételek körét tovább szükséges bővíteni, keresni kell a lehetőségeket ezen bevételek növelése érdekében.
- Az önkormányzat adópolitikája az elmúlt években nem változott. A helyi adók mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg. Továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni a hátralékok behajtására, a jogkövető magatartás erősítése, a bevételek növelése érdekében. A települési adó bevezetése és a helyi adók mértékének emelése elkerülhetetlen amennyiben az állami támogatások tovább csökkennek.
- Önkormányzati tulajdonú ingatlanok, lakások bérbeadása, a leselejtezett gépek értékesítése.
- Turisztikai stratégia kidolgozása a helyi természeti adottságok kiemelésével.

Önkormányzati feladatellátás és finanszírozás:

- A helyi önállóságot biztosító környezetben a település képviselő-testülete folyamatosan törekszik arra, hogy a településen önfejlődési folyamatokat indítson el, s a helyi politikával a közmegelegedésére hatékonyan igazodjon a helyi sajátosságok és igények sokszínűségéhez.
- Mindezeket alapul véve és szem előtt tartva az önkormányzat Képviselő- testülete önállóan, szabadon, demokratikus módon, széles nyilvánosságot teremtve kívánja

intézni megbízatásának időszakában a település ügyeit, lelkiismeretesen kíván gondoskodni a helyi közszolgáltatásokról, általánosságban véve a helyi hatalom önkormányzati típusú gyakorlásáról.

- E törekvése csak akkor válhat valóra, ha sorra veszi és súlyozza azokat a feladatokat, amelyek megoldására az elkövetkezendő években vállalkozik. Nagykamarás község önkormányzatának elsősorban gondoskodnia kell a kötelező feladatainak ellátásáról. Az önként vállalt feladatokról szóló döntéshozatalok során a képviselő-testület köteles figyelembe venni, hogy annak következményei nem veszélyeztethetik a kötelező feladatok ellátásának biztonságát.

II. Általános célkitűzések

- A település érdekeit meghatározó, a lakosság szélesebb rétegeit érintő döntéseknél igényli az állampolgárok tevékeny közreműködését,
- Az önkormányzat gazdálkodásában a pénzügyi egyensúly további fenntartása, az eladósodás elkerülése, az önkormányzati vagyon nagyságának megőrzése, a fejlesztésekből eredő növelése.
- A közszolgáltatások biztosítása során kiemelt feladat, hogy olyan díjak kerüljenek meghatározásra, amely igazodik a felmerült költségekhez.
- A képviselő-testület törekszik arra, hogy a vállalkozók, befektetők számára a településen – lehetőségeihez mérten - kedvező feltételeket biztosítson.
- Környezetbarát önkormányzati politikával biztosítja az egészséges környezetet, a tiszta, rendezett, barátságos település arculatát.
- A fejlesztésekkel kapcsolatban az infrastruktúra kiépítésének, bővítésének, korszerűsítésének elsőlegessége a főbb szempont.
- A település minden polgára számára biztosítja az egészségügyi, oktatási, szociális és közművelődési alapellátás feltételeit.
- Megfontoltan és céltudatosan élni a különböző pályázati lehetőségekkel.
- Különös gondot kell fordítani a helyi adóztatás során a lakosság teherbíró képességének vizsgálatára, az önkormányzati adópolitikában kifejezésre juttatja az arányos közteherviselés alapelvét.
- Jó kapcsolatot folytasson a településen működő egyházi, civil szervezetekkel, lehetőségeihez mérten segíti munkájukat.
- A községközpont kiemelt fejlesztése mellett, esélyegyenlőséget biztosít az egyes településrészek fejlesztéséhez.

- Különös gonddal ápolja hazai önkormányzati kapcsolatait.
- Előtérbe helyezi a megfelelő – kulturális, gazdasági stb. szempontból - testvértelepülés kialakítását.

III. Konkrét feladatok

1. A település gazdálkodása

- Legfőbb cél a bevételek- kiadások egyensúlyának biztosítása, amennyiben elkerülhetetlen a különféle működőképesség megőrzését szolgáló támogatások igénylése,
- A központi támogatás csökkenése miatt az önkormányzat saját bevételeinek lehetőség szerinti növelése.
- Hitelfelvétel elsősorban fejlesztési célra történhet,
- A településfejlesztési tevékenysége magában foglalja a már folyamatban lévő és az előkészítési fázisban lévő fejlesztéseket, valamint az ezekből eredő továbblépési lehetőségeket.
- Kiemelten kell kezelni azon településfejlesztési feladatokat, amelyek elősegítik a település további fejlesztését, lehetőséget teremtve a népesség csökkenés megállítására, új munkahelyek létesítésére.
- A feladatok megfelelő finanszírozása. Az intézménystruktúra folyamatos áttekintése, a feladatellátáshoz leggazdaságosabban működő szervezeti megoldások keresése és kialakítása, amennyiben lehetséges a feladatellátáshoz együttműködő partnerek felkutatása.

2. A településrendezés és településfejlesztés

- A település összes zöldterületének rendszeres művelését, folyamatos karbantartását szorgalmazni kell. Kiemelten kell foglalkozni a közterületen a parkosítással, fásítással, virágosítással. A közterületek rendben tartása önkormányzati feladat, de a lakosságnak is teljesíteni kell a helyi rendeletek által rájuk rótt teendőket (ingatlanok előtti közterületek rendben tartása, tiltott hulladék elhelyezése stb.).
- A közbiztonság növelése érdekében szükséges a térfigyelő kamerarendszer felújítása, bővítése és a közvilágítás korszerűsítése.
- Figyelmet kell fordítani az épített és természeti környezet védelmére és a környezetszennyezett területek helyreállítására.

- A bel- és külterületi csatornák tisztítására, a belvízelvezető csatornák folyamatos karbantartására kiemelt figyelmet kell fordítani, a hiányzó részeinek kiépítése mellett.
- Közreműködni a településen lévő műemléki értékek felkutatásában, gondoskodni az önkormányzat tulajdonában lévő műemlékek védelméről, fenntartásáról és méltó hasznosításáról.
- A település gazdaságfejlesztési/munkahelyteremtő folyamataiban nagyobb részvétel szükséges, elsősorban koordináció, kedvező feltételek biztosítása révén.
- A folyamatban lévő TOP pályázatok megvalósítása
- Magyar Falu pályázati lehetőségek kihasználása

3. A kommunális ellátás, környezetvédelem

- A külterületi földutak rendbetétele
- A belterületi úthálózat karbantartása
- A település belterületi utcáin a járdák karbantartása, lehetőség szerint felújítása
- Gondoskodni a köztemető és kegyeleti szolgáltatás folyamatos fejlesztéséről, tárgyi feltételeinek javításáról. Pályázati lehetőség esetén ravatalozó felújítás, urnafal kialakítása
- A hulladékgyűjtés, szállítás, ártalmatlanítás biztosítása. A fenntartható fejlődés és a környezetvédelem kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a következő években. Az illegális szemétlarakók felszámolása és a zöldterületek fejlesztése hozzájárul a tisztább és egészségesebb környezethez
- Fásítás folytatása a külterületi utak mellett.
- Klímaváltozás hatásaira való felkészülés. A parkosítás és fasorok telepítése nemcsak esztétikai szempontból fontos, hanem a levegő minőségét is javítja, ami minden itt élő számára kedvező.
- A Green Technológia Kft-vel kötött megállapodás alapján díjmentesen biztosítjuk a lakosság számára a fóliahulladék elszállítását.

4. Az oktatási intézmények, közigazgatás

- Az oktatási intézmények (óvoda, 8 osztályos iskola) minél hosszabb ideig történő helyben tartása.
- A lehetőségek függvényében tornaterem felújítása, átalakítása, korszerűsítése hazai vagy uniós források kihasználásával,
- A jogszabálynak eleget téve közös hivatal fenntartása

5. Az egészségügyi és szociális ellátás

- Az egészségügyi alapellátás humán feltételeinek biztosítása.
- Az egészségház akadálymentesítése, karbantartása.
- A szociális alapszolgáltatás feltételeinek biztosítása.
- A szociális területen az önként vállalt feladat fenntartása.
- A napközis konyha újraindítása vendégétkeztetéssel, valamint a szükséges alapanyagok helyi megtermelése hozzájárul a fenntartható és minőségi közétkeztetés biztosításához.

6. A közművelődés, könyvtár, civil szervezetek

- A közművelődési, könyvtári tevékenységek folyamatos megvalósíthatósága érdekében megfelelő közösségi szintér, közművelődési épület áll rendelkezésre. A könyvtári feladatot továbbra is a Békés Megyei Tudásház és Könyvtárral kötött megállapodás keretében kívánja biztosítani.
- A Petőfi kulturális programmal kötött megállapodás keretében törekszünk minden lehetőség megragadására a kulturális élet fellendítése érdekében.
- Az elkövetkező években a források felkutatásával meg kell kezdeni a Művelődési ház energiakorszerűsítését
- Rendezvények magas színvonalú megszervezése.
- A kulturális és közösségi programok szervezése nemcsak a hagyományok megőrzését segíti, hanem erősíti az összetartozás érzését is, amely elengedhetetlen egy élő és virágzó település kialakításához.

7. Közfoglalkoztatás, önfenntartás:

- A közfoglalkoztatási programok kihasználásával az önkormányzat önfenntartó erejét tovább kell növelni, ehhez a közfoglalkoztatás átszervezése szükséges.
- A program keretében beszerzett járművek, gépek, eszközök bevonásával a lakosság felé történő szolgáltatást tovább kell bővíteni a kapacitáskihasználtság és a bevételek emelése érdekében.
- Az előállított termények feldolgozását, hasznosítását tovább kell folytatni.
- Gazdaságélénkítő közfoglalkoztatásban való részvétel.

8. Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, amely kiaknázatlan lehetőségeket rejt. Ki kell használni azt, hogy Magyarország falusi környezete egyre népszerűbb turisztikai célpont a kül-, és belföldi lakosság számára. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát, és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét. A turisztika hozzájárulhat a munkahelyteremtő és -megtartó képességhez.

Az idegenforgalommal kapcsolatos fejlesztési elképzelések:

- Tovább kell fejleszteni a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- Idegenforgalmi vonzerőt jelentő Boda-tó közösségi épületének és a pihenőrészek kialakítását tovább kell fejleszteni, új szolgáltatások kigondolásával és fejlesztési forrásokkal (pl. :szálláshely, táboroztatás)
- A meglévő turisztikai helyek hatékony marketingje hozzájárul a látogatószám növeléséhez és a helyi gazdaság élénkítéséhez.
- A falusi turisztikai lehetőségek kiaknázása, ehhez szükséges fejlesztések generálása, pályázati források hozzárendelése
- A helyi rendezvények vonzóvá tétele, és népszerűsítése

9. A nemzeti- és etnikai kisebbségek, a fogyatékos személyek esélyegyenlősége

- A településen megszűnt a nemzetiségi önkormányzat.
- A fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.
- Az önkormányzat mindenkorai lehetőségeivel összhangban gondoskodik a fogyatékos személyeket megillető jogok érvényesítéséről, a fogyatékos személyek hátrányait kompenzáló akadálymentesítésről az intézményeinél.

10. Gazdaságfejlesztés

- Az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segítse a helyben működő vállalkozásokat.
- Az Uniós pályázati lehetősége függvényében kapcsolódjon be a gazdaságfejlesztési projektekbe támaszkodva a helyi mezőgazdasági termelésre.

- Az önkormányzat tulajdonában álló gyümölcsös terményeinek feldolgozására, hasznosítására forrás keresése.
- A gazdaságélénkítő programban lévő vándorfólia hatékonyabb üzemeltetése- többféle növénykultúra termesztése, hozzá megfelelő piacok felkutatása.

IV. A Gazdasági Programban foglaltak megvalósításának forrásai, feltételei

A megvalósítás során figyelembe veendő források, körülmények:

- uniós és hazai pályázati források, támogatások,
- önkormányzati és intézményi költségvetés,
- szponzorok, támogatók pénzeszközei,
- fegyelmezett, takarékos önkormányzati, intézményi gazdálkodás,
- A pénzügyi erőforrások biztosításánál kiemelten kell kezelni a célszerű pályázati források elérését és felhasználását.
- A megvalósítás során fontos előfeltétel a közösségi összefogás, aktivitás a település lakói, civil szervezetei, egyházi közösségei és vállalkozásai között, valamint a szomszédos önkormányzatokkal, a megyei közgyűléssel, a kistérségekkel való kapcsolattartás, együttműködés.
- A fenti célok eléréséhez szükséges a képviselő-testület és a bizottság felelősségteljes aktív munkája és nélkülözhetetlen az apparátus segítsége.

Nagykamarás, 2025. 03.24.

